

Další revoluce ve stavebnictví se blíží. Od ledna musí být novostavby výrazně energeticky úspornější

Další revoluce ve stavebnictví se blíží. Od ledna musí být novostavby výrazně energeticky úspornější

Nově budované domy se ještě více přiblíží standardu pasivních budov. Pravidla zaměřená na snižování množství neobnovitelné energie při provozu budou vyžadovat změnu přístupu architektů, investorů i stavbařů.

30. 11. 2021 / BusinessInfo.cz

Když loni v lednu skončil několikaletý proces zavádění nového energetického standardu blízkého nule pro nové i rekonstruované budovy, šlo o velmi viditelnou a široce prezentovanou změnu. Proces začal v lednu roku 2016, kdy vstoupil v platnost pro veřejné budovy s plochou nad 1500 metrů čtverečních, a skončil v lednu roku 2020, kdy téměř nulový standard začal platit pro všechny budovy.

Ilustrační foto

Naproti tomu změna, která začne platit od ledna roku 2022, bude ještě významnější. Přesto přichází naráz a téměř se o ní nemluví. Příští rok přitom bude znamenat zásadní změnu pro realizaci novostaveb. Zatímco dosud mohly rodinné domy za rok spotřebovat až 160 kWh na metr čtvereční primární neobnovitelné energie, od příštího roku to bude i méně než polovina.

Další krok k pasivním domům

Novostavby se tak ještě více přiblíží pasivním domům. Změna přinese také novou roli pro architektky, zároveň podle odborníků výrazně zvýší poptávku po využívání obnovitelných zdrojů energie a zvýší důraz na úspory za vytápění a chlazení objektů.

Lednová změna navazuje na vyhlášku, která platí od loňského roku. Zpřísňuje ale množství spotřebované primární neobnovitelné energie ze současného rozmezí od 60 do 160 kWh na metr čtvereční na nové limity od 70 do 75 kWh na metr čtvereční za rok. Pro malé rodinné domy s energeticky vztažnou plochou menší než 120 metrů čtverečních se požadavek bude pohybovat v rozmezí 85 až 95 kWh za metr čtvereční za rok. Výsledné hodnoty tak budou zhruba na půli cesty mezi nízkoenergetickým a pasivním domem.

„Zatímco v 2020 stačilo běžný rodinný dům zateplit patnácti centimetry izolace a byl prohlášen za ‚téměř nulový‘, nové podmínky platné od roku 2022 už vyžadují komplexnější přístup související s kvalitou architektonicko-energetického konceptu. Lze tedy říci, že se požadavky na energetickou náročnost zpřísní především pro členité bungalovy nevyužívající sluneční záření,“ říká Michal Čejka z Centra pasivního domu.

V hlavní roli architekti

Podle jeho slov tak bude u všech novostaveb klíčový architektonický koncept. Vícenáklady na splnění podmínek se tak mohou pohybovat v rozsahu 0,5 až 5 procent nákladů na stavbu domu podle schopností projektanta a architekta. „Je-li cílová hodnota 75 kWh na metr čtvereční za rok, pak právě koncepční návrh budovy rozhoduje o tom, startujeme-li na 90 kWh na metr čtvereční za rok u dvoupodlažního kompaktního domu orientovaného na jih, nebo na 150 kWh na metr čtvereční za rok v případě členitého bungalovu orientovaného na východ,“ dodává Michal Čejka.

Ilustrační foto

Zatímco u prvního typu budovy podle něj bude stačit vylepšit izolaci obvodových stěn a nasadit menší obnovitelný zdroj energie, u bungalovu bude nutné využít všech dostupných technických i investičně nákladnějších řešení, aby dosáhl potřebného výsledku.

Podle odborníků znamená platnost nové legislativy od příštího roku pro stavební sektor výrazně větší změnu, než požadavky na budovy s téměř nulovou spotřebou energie, které vešly v platnost loni. Český trh si tak bude na nové změny zvykat složitěji. Budou totiž vyžadovat změnu myšlení a přístupu velké části projektantů, architektů, developerů, investorů i stavbařů. Zároveň již nebude stanoveno velmi široké rozpětí pro spotřebovanou primární neobnovitelnou energii. Daleko více se tak bude dbát i na využití energie pro vytápění a přípravu teplé vody.

Trendy i tlak legislativy

Změna také zvýší zájem o řešení pracující s obnovitelnými zdroji energie. „V příštích letech očekáváme zejména nárůst poptávky po způsobech vytápění, které využívají obnovitelné zdroje. Pokud bude platit, že pro naplnění nových legislativních požadavků bude od příštího roku stačit kromě kvalitní obálky domu už pouze využívání obnovitelných zdrojů, odhadujeme nárůst zájmu o tento sortiment. Týkat by se to mělo zejména tepelných čerpadel a rekuperací,“ konstatuje Ondřej Popelka, vedoucí technického oddělení společnosti Enbra.

Podle něj se přitom k těmto řešením bude kromě uživatelů novostaveb částečně upínat i část spotřebitelů, kteří preferují následování aktuálních trendů, ačkoliv se jejich staveb nová legislativa přímo nedotkne.

[Nová legislativa má stavebníkům umožnit využití užitkové vody ke splachování nebo zalévání](#)

V souvislosti s novými pravidly týkajícími se snižování primární neobnovitelné energie se bude mnohem více než v minulosti řešit i samotná orientace stavby. Podle odborníků je na ni však vždy nutné nahlížet ze dvou různých úhlů pohledu. „Pokud uživatel orientuje hlavní obytné části tak, aby na ně v letním období dopadalo co nejméně slunečních paprsků, a dům se tak nepřehříval, musí řešit opačný problém v zimě – nedostatek slunce, které jinak může u velkých prosklených ploch výrazně ušetřit na vytápění. Pro posílení tepelné izolace a obálky budovy pak častěji sahá po předokenních roletách,“ zmiňuje Petr Přichystal ze společnosti Lomax.

Okna na západ prodraží projekt

Naopak když jsou okna orientována na západní stranu, je vhodné podle něj okna osadit jiným typem exteriérové stínící techniky – venkovními žaluziemi. „Ty zadrží většinu tepelné energie před vstupem do interiéru a zároveň ho tak pasivně chladí. Na základě toho proto usuzujeme, že poptávka po venkovním stínění bude v návaznosti na novou legislativu spíše dále stoupat,“ doplňuje Petr Přichystal.

Ilustrační foto

Podle odborníků však ne všichni architekti budou tíhnout k orientaci budov tak, aby přísnější požadavky na využívání primární neobnovitelné energie splňovaly. „V takových případech budou muset do svých projektů zakomponovat větší množství řešení, která jim pomohou více využívat obnovitelné energie. Týkat se to bude zejména běžných nízkoenergetických budov. Nárůst zájmu například o tepelná čerpadla tak očekáváme i u této skupiny,“ podotýká Ondřej Popelka.

S obnovitelnými zdroji pomáhají dotace

Financování obnovitelných zdrojů energie u rodinných domů již několik let podporuje program [Nová zelená úsporám](#) Ministerstva životního prostředí. Ten do roku 2030 rozdělí z evropských i národních zdrojů dotace v minimální výši 39 miliard. Letos přinesl několik změn. Mezi nejzásadnější se řadí rozšíření podpory na bytové domy po celé České republice, sloučení s programem Dešťovka nebo rozšíření na rekreační objekty, kde jejich majitelé trvale žijí.

Od roku 2014 dotaci využilo více než 65 tisíc příjemců a bylo vyplaceno celkem 10 miliard korun. Velký zájem o tuto dotaci pokračuje i nadále. V letošním roce byl zaznamenán 45 procentní nárůst přijatých žádostí. „Tyto čísla jasně dokazují, že program motivuje domácnosti k úsporným stavbám a zvyšuje zájem o obnovitelné zdroje energie, a proto považují za velmi důležité v tomto programu pokračovat“, vysvětluje Karel Havlíček, ředitel divize výstavby pasivních domů společnosti NWT.

Díky letošnímu sloučení všech programů se celý proces velmi zjednoduší. Čerpat finance na opatření, která uspoří náklady za energie a pomůžou s adaptací na probíhající změny klimatu, tak budou moci majitelé rodinných i bytových domů. „V praxi to bude fungovat tak, že z jedné žádosti bude moci žadatel zkombinovat různá opatření, ať už se bude jednat o zateplení, výměnu kotle, instalaci fotovoltaiky až po pořízení nádrže na dešťovou vodu“, říká Karel Havlíček. Za kombinaci více opatření bude také možné získat navíc zajímavé bonusy.

Od dešťovky po nabíječku elektromobilů

Kromě zmíněného zadržování dešťové vody bude možné žádat také o dotaci na ohřev vody pomocí tepelného čerpadla nebo na pořízení dobíjecí stanice pro elektromobil. Dále v rámci adaptace na změnu klimatu mohou lidé z bytových domů zkombinovat žádost o zateplení domu s výsadbou stromů na veřejně přístupných místech. Program dále pomůže s výměnou starých neekologických kotlů, kterým vyprší použitelnost v září příštího roku. Bude se tak doplňovat s kotlíkovými dotacemi pro domácnost s nižšími příjmy.

Ilustrační foto

Zažádat o dotaci na jakoukoliv část programu Nová zelená úsporám mohou zájemci kdykoliv. Je jedno, jestli dům teprve budete stavět, stavba již probíhá, nebo je dům dokončený. Podmínkou však je, že se dotace musí týkat jednoho z podporovaných opatření programu. Podpora je poskytována formou jednorázové fixní dotace. Na dům s velmi nízkou energetickou náročností žadatel získá 300 tisíc korun. Na dům, který využívá technologií obnovitelných zdrojů, tedy pasivní, žadatel dostane ještě o 150 tisíc korun více.

Kotlíkové dotace pokračují

Kromě růstu zájmu o solární panely na střechy rodinných domů, který výrazně posílilo ještě nedávné dramatické zdražení cen energií, roste také zájem o tepelná čerpadla. Ten zvyšuje především zákon o ochraně ovzduší, který od 1. září roku 2022 zakazuje vytápění pomocí kotlů na pevná paliva 1. a 2. emisní třídy. Do tohoto termínu bude pokračovat i státní podpora výměny neekologických kotlů na pevná paliva za šetnější zdroje. Kromě zmíněného programu Nová zelená úsporám také prostřednictvím takzvaných [kotlíkových dotací](#). Maximální výše finančního příspěvku, určená především pro domácnosti s velmi nízkými příjmy, bude činit 95 procent uznatelných nákladů s limitem 130 000 korun. Přes kotlíkové dotace by na tyto účely mělo jít minimálně 5,5 miliardy korun.

„Státní dotace na nové ekologičtější a úspornější zdroje vytápění budou nově vypláceny podle příjmů jednotlivých domácností. Nízkopříjmové domácnosti získají až 95 procent uznatelných nákladů formou kotlíkových dotací, o které budou moci žádat na krajských úřadech. Ostatní domácnosti pak mohou požádat o proplacení až 50 procent nákladů v rámci programu Nová zelená úsporám. Nově bude možné čerpat finanční prostředky i na výměnu starých kotlů v bytových jednotkách bytových domů a v trvale obývaných rekreačních objektech,“ vysvětluje Radek Červín, vedoucí prodeje divize NIBE Energy Systems CZ.

Podle údajů Ministerstva životního prostředí ČR si lidé od roku 2015, kdy odstartovala první výzva kotlíkových dotací, do letošního léta zažádali o příspěvek na výměnu 120 000 kotlů v

celkové hodnotě 11,8 miliardy korun. Díky pokračování státních dotací by tento počet mohl vzrůst více než dvojnásobně, až na 270 000 kotlů.

Dalibor Dostál

<https://www.businessinfo.cz/clanky/dalsi-revoluce-ve-stavebnictvi-se-blizi-od-ledna-musi-byt-novostavby-vyrazne-energeticky-uspornejsi/>